

Женя і Синько (стислий переказ по главам)

Віктор Близнець

Віктор Близнець

Повість "Женя і Синько"

Стислий скорочений переказ по главам, автор переказу: Світлана Перець.

Авторські права на переказ належать Укрлібу.

Огірок з поросячим хвостом

Вчителька малювання пише доповідну записку директорові школи, в якій розповідає, що на уроці в 5-А у дівчинки Жені Цибулько виявила щось з волохатими ручками і ніжками. Дівчинка на уроці малювала огірок, який хрюкнув. Однокласник Жені – Андрій Кущолоб (Бен, як усі кажуть) говорить, що Женя шпигун.

В кабінеті директора

Женя опиняється в кабінеті директора. Петро Максимович вчив її клас історії. Директор зачитав рапорт міліціонера, котрий недавно зловив Женю на тому, що вона "зайцем" їхала у трамваї. У сумці дівчинки він помітив чийсь ручку, котра скинула його кашкет.

Директор запитав Женю, що це за ручка? Дівчинка уперлась і замкнулась. Вона не боялася його, бо директор ні лаяти, ні читати моралей не любив. Женя любила Петра Максимовича, любила його цікаві уроки. Директор ще розпитав про басейн, куди Женя ходить кожний день. Розпитав про друзів і відпустив.

А вчительці малювання директор звелів провідати родину Жені.

А коли Женя виходила, директор побачив, як з її ранця на мить висунулася руда волохата ручка й помахала.

День золотого світла

Женя хвилювалася: у щоденнику двійка з малювання, до директора викликали, ще й додому прийдуть! Та раптом дівчинка помітила, що на вулиці гарна погода. Жовтень прийшов у Київ! Вона прогулялася, зустрівши свій клас у сквері. Хлопці нагортали листя. І раптом почали чіплятись до дівчинки. Та враз хлопці побачили, що під купами листя щось бігає і почали ловити. А дівчина спокійно пішла собі геть. Потім щось сіло їй на плече, дівчинка поцілувала його та подякувала, що врятував від Бена і хлопців.

Візит Ізольди Марківни

Коли Женя прийшла додому, мама була вдома, і до них прийшла Ізольда Марківна – вчителька малювання.

Жінки зайшли на кухню і знайшли спільну мову. Ізольда Марківна розпитувала, яка

у Цибульків сім'я, як живеться дома Жені. Мама розповіла, що живе їх троє. Батько Вася – майстер на всі руки, мама – друкарка на радіо, Женя має свою кімнату, вчиться тільки на "п'ятірки".

Мати згадала також, що останнім часом дочка насторожена, щось ніби приховує. Мама призналася, що її Женя хотіла ще з дитинства бути хлопцем, називалась Стасиком. Коли була менша, дружила з хлопцями, а зараз хлопці її не приймають, бо ж дівчисько. Тому Женя дружить або з малюками-хлопцями (Мотя), або з старшими (професор).

Жінки підглянули за Женею і почули чийсь голос. Якусь мить панувала тривожна мовчанка. Та потім Женя відповіла, що говорила сама з собою.

Василь Кіндратович на трибуні ООН

О другій годині ночі батько Жені повертався додому. Він був трохи п'яний, бо на сторінці "Известий" прочитав повідомлення про те, що Вашингтон затопив у водах Атлантики 3000 тонн отруйного газу. Цибулько уявив себе на трибуні ООН, де виступав на захист природи. А прийшовши додому, він заснув. Вночі снилися йому кошмари, відчував чийсь волохаті пальці. Чоловік закричав: "Галю, чорти! Чорти в хаті!". Женя прокинулась і почула тупіт у кімнаті батьків. Мати теж щось ловила. Раптом Женя стала перед батьками і сказала: "Ма... Не треба совком. Там нічого нема. Я розкажу...".

Бен. 101-ша армія юних шибеників

А все почалося з Бена, що жив недалеко у новому будинку. З Беном Женя познайомилась давно, з дитячих колясок. Бен ріс без батьків. Його мати більше перебувала за кордоном. Чоловік її, інженер-конструктор теж надовго виїжджав за кордон. А Бенові привозили все: наймодніші джинси з ярликами-тиграми, пістолі й автомати, розкішні ковбойські пояси.

Виховував дід Андрон. Це був сухий, високий чоловік з мучнисто-білим лицем. Він став для Бена і нянькою, і куховаркою, і вихователем. Дід Андрон пройшов три війни, мав чотири поранення. Наслухавшись розповідей діда, в дев'ять років Бен присвоїв собі звання генерала й організував у дворі армію, якій дав військовий номер 101-ї бронедесантної.

Бен був патлатий довготелесий хлопчисько з пухким обличчям, з рум'янцем на всю щоку. Очі мав синьо-голубі, безжурно-веселі, ріс наче з води.

Хлопці із Стадіонної вулиці складали воїнство 101-ї бригади. Кожен мав свою зброю: шаблі, автомати. Вадька Кадуха був правою рукою Бена У кожній групі були танкісти, диверсанти, лазутчики, санітари. Кочегар Фурдило називав хлопців іродами. Під час бою хлопці бігали і по дворі, і по підвалах.

*Стислий скорочений переказ по главам, автор переказу: Світлана
Перець.*

Авторські права на переказ належать Укрлібу.

Хортик з анхіною

Женя Цибулько рідко коли виглядала на вулицю: то уроки, то басейн, то сходити в

магазин. Ввечері мати сама виштовхувала її з кімнати, але до дівчаток Женя не хотіла іти. А коли вже виходила, то до хлоп'ячого гурту. "Цибулька! Жабулька! Слабулька!" — так називала її армія Бена. Бен дражнився, глузував, відштовхував Женю, але в глибині душі йому подобались її упертість.

Женя бігала за хлопцями. Під кочегаркою стояв Женин Мотя, друг дівчинки.

Женя побігла грати в армію і сховалась у підвалі. У підвалі панувала темрява, тхнуло пліснявою, а в трубах шипіла вода. Женя навіть не отямилась, як відбилась від гурту. Коли намірилась іти, щось близько зашкреблося. Голос був такий слабкий і кволий, що тікати перехотілось. Коли приступила, побачила якесь звірятко. Взяла на руки і вийшла надвір. На руках виявився чортик, ще й з ангіною. Раптом прибіг Вадька Кадуха і хлопці. Женю схопили й поцупили, як мурашки стеблину, а вона сказала, що не грає більше. І її відпустили.

Галина Степанівна. Дорога додому

На роботі Женину маму любили. Ця маленька, худорлява жіночка була терпелива, працьовита, мала лагідну вдачу і друкувала навіть найбрудніший рукопис.

Ввечері Галина Степанівна вирушає додому. У підземному переході купує собі п'ять хризантем. У тролейбусі жінка роздумувала, чи Женя вже повернулась з басейну, чи чоловіка знов не потягло на "трибуну ООН".

Вона думала про Женю, про те, що дівчина довго сидить над уроками, погано їсть і що взагалі останнім часом із нею щось дивне коїться.

Раптом, без всякого, здається, зв'язку, Галина Степанівна подумала: "Післязавтра неділя. Скажу дома, та й поїдемо у Пущу-Водицю. Жені треба хоч трошки розвіятись, побути на повітрі."

Синько, син свого діда

У кімнаті Женя запнула штору, щоб ніхто не підгледів химерного звірка. Звірятко сказало, що хворе і просило печеричок. Женя полізла у підвал, нашкребла плісняви, грибків. На кухні зварила чай із грибків, додала солі, соди і меду. Звірятко випило все, йому було смачно. Чортик розповів, що він хатній чортик, маленький, якому лише два літа, одна зима і ще дві зими. Народився він від діда Синька, і сам зветься Синько.

Прийшов батько. Женя крадькома милувалася батьком. Для неї він був схожий на вчителя або на вченого. Батько прийшов скоріше, щоб приготувати їсти і прибрати. Дівчинка допомогла батькові. Він пообіцяв взяти Женю з собою на роботу в історичний музей, де робитиме фігурне ліплення.

Ввечері Куцолобів світилося вікно на кухні. Там дід Андрон роздумував, бо у кишені онука знайшов сигарки та вкрадені гроші.

Дід не знав, що Вадька Кадуха вимагає від Бена все більшої плати за генеральський чин. Вадька завів нове правило: тільки закінчувалась гра, у підвал йшли найвірніші дружки, і там вони курили, пили і планували різні справи.

Під наставництвом Кадухи Бен зробив першу затяжку. Дід Андрон не знав, що в онука починається таємне життя.

Три гіпотези професора Гай-Бичковського

Зранку до школи було ще рано, тому Женя відпросилась на хвилинку у батьків і пішла до професора, прихопивши Синька.

Професор спішив як завжди, виконував вправи, бігав по квартирі. А коли професор побачив Синька, висунув три теорії про його походження: кібернетичне походження, біологічна гіпотеза і космічне походження. Професор говорив дуже мудрі речі, які геть не сподобалися чортикові. Та потім Гай-Бичковський згадав, котра година і побіг на роботу. А Женя побігла до школи.

У школі, перед дверима класу, Бен заступив дорогу Жені та не пропускав її. За пропуск до класу Бен просив заплатити. Женя рвонула його руку, якою він загороджував двері. Женя погрозила, що усім розкаже, як він кутив у підвалі. Бен замахнувся. Але раптом почувся голос Ізольди Марківни.

Сидячи на уроці, Бен жалів про свою поведінку з Женею.

Неділя. Кадуха і троє Цибульків

Сім'я Цибульків готувалася до поїздки на природу. Мама говорила, що вночі щось товклося і кричало в підвалі. Батько теж розповів, що двірник жалівся, що у підвалі бачив щось волохате. В цей час під кофтою у Жені сидів Синько і сміявся.

Цибульки були раді відправитися у Пущу-Водицю. Всі були готові і вирушили в ліс. А на воротах старого дерев'яного будиночка стояв, нудьгуючи, Вадька Кадуха.

З батьком на "Верхотурі". Дискусія в класі. Бен. Причина поразки Спартака

Женя поспішала до батька на роботу. На роботі було добре. Вона познайомилася з батьковими колегами. Вище й нижче працювали майстри. Замішували цемент, пісок й нашаровували на стіну, важкі деталі кріпили шпурами. Тато дозволив Жені ліпити виноградинки.

Після роботи дівчинка попросила тата показати старий Київ. Із риштування батько показав дочці Поділ, Гончарівку. Женя захоплено розглядала все внизу.

На великій перерві в 5-А Бен сидів за партою, нудний та зажурений. Женя прочитала в очах свого друга-суперника, що він хоче втекти кудись. Коли почався урок історії, директор викликав Бена до дошки і у потайній кишені знайшов у Бена сигарети.

Директор почав пояснювати, яке куріння шкідливе.

Вогняне бугало, або про те, як народився Синько

Женя готувала уроки за столом, а Синько мріяв про смажені поганки. Чортик розповідав про себе. Він жив на землі вічно. Народився п'ять років тому, але жив раніше в батькові, а разом з батьком у дідові, а разом з дідом в прадідові... Далі розповів, що коли дід постаріє, чує смерть, то іде у ліс, коло болітця. На нього падає блискавка і він спалахує, горить. Від нього залишається колода, котра падає у болото. Колода лежить там, у ній утворюється кокон, з якого народжується маленький чортик. Так народився Синько, син свого діда Синюхи Рудого.

Чортик пояснив, що поки малий, то зветься Синько, а як виросте, то буде Синюха Рудобровий. А ще у лісі в нього є своє бугало – іскра з пенька, у якій уся його сила.

Туман, "Гонконг" і туї, що ганялися одна за одною

У Києві почалась епідемія грипу і 5-А відпустили на тиждень додому.

Женя прийшла додому і побачила маму, котра друкувала велику передачу про Вишгород, про Ново-Петрівці, де наші війська штурмували Дніпро...

Галина Степанівна сіла за роботу, а Женя за книгу. Згодом мама сказала дівчинці погуляти, не сидіти стільки вдома. Женя гуляла з Мотею. На стадіоні вони побачили, що хлопці зламали кущики туй і гралися ними у хованки. На Женю і Мотю полетіли цурпалки, сучки, кавалки глини. Вадька кричав Жені ставати на коліна і присягатися, що нікому не скаже. Кадуха ляснув її. Женя хитнулась уперед, шарпнула ненароком і Зайчика-Мотю. А дівчинку ще хтось ударив, ногою, і дуже боляче, вже сльози запекли їй очі, вона хотіла повернутися, двинути носом, а тоді... Бен закричав не чіпати Женю. Вадька демонстративно штовхнув прищулену Женю в потилицю. Раптом з'явився дядько в чоботях, котрий пас козу на стадіоні. Ображена Женя крикнула, що хлопці поламали усі туї і дядько рушив на хлопців. Хлопці втекли.

Ябеда чи боягузи

У 5-А збори. Директор допитував учнів, намагаючись дізнатися, хто був на стадіоні в ту ніч. Ніхто не признавався. Раптом заговорив дід Андрон, запитав, чому учні притаїлись, покривають громителів парку. Женя встала і сказала, що знає, хто потрошив туї, і вказала на Бена.

Дід Андрон сидів приголомшений. Не сподівався дід, що коханий онук так осоромить його перед класом.

А коли в 5-А виявилось "вікно", директор ще раз пішов у клас витрушувати усю правду. Петро Максимович викликав Бена перед класом. Директор запитав, як Бен ламав туї. Бен відповів: "Просто. Брили дерево і так... викручували". Потім директор розповідає, як один з п'ятикласників, Коля Максюшка, разом з батьком-лікарем насадив сад на Березняках. На запитання директора, що робити з тим, хто дерево ламає, Коля сказав: відкрутити голову. Директор сказав, що це занадто, але лозинякою по спині можна.

Також директор сказав, що 5-А на місці знищених дерев посадить весною нову плантацію туй, посадка буде оплачена з кишені Бенових батьків.

Розмова за чаєм. Де легше - в місті чи в селі?

Найкраще Жені було вечорами, коли дома збиралась сім'я і пила чай. Мама говорила, що хотіла би в Маньківку, до матері в село. В селі було добре, люди там здорові, міцні. Ще довго батьки вихваляли свою Маньківку, де народилися, де разом бігали до школи й закінчували десять класів, де призналися, що люблять одне одного, і де таємно вирішили тікати у Київ.

Женя готова зірватися й летіти хоч зараз до баби Паші в село. Але якщо батькові і в Києві сниться Маньківка, то Жені, навпаки, і в Маньківці снівся будинок на Стадіонній, снівся двір, кочегарка, дорога до школи.

Женя заснула з думками, що колись побудує гібридне місто-село і всім буде добре жити у ньому.

Свято місячної ночі

Скоро Новий рік. Люди метушилися, бігали по магазинах і святкових базарах,

запасалися продуктами, питвом, іграшками для ялинок. Готувався до Нового року і професор Гай-Бичковський. Він зрадів морозцеві й першому снігові, щоранку натирав собі снігом груди, спину, щоки, робив зарядку.

Будинок жив передноворічними клопотами. А в Цибульків наближалось подвійне свято, бо 30 грудня в мами день народження.

У тиху морозну ніч Женя думала, що подарувати мамі. Санько бешкетував, бо сьогодні у чортика велике свято – карнавал місячної ночі. Женя просила поради у Синька, що подарувати мамі. Чортик кудись побіг і приніс щось тверде й холодне – наче мерзлу картоплину. Це була цибулина з корінцями, яку треба було посадити.

Також Синько приніс своє бугало, адже там, де ховав його, копали пісок і землю. А бугало треба оберігати, бо якщо його хтось розтопче, Синько загине, а він останній такий чортик.

Коли настав день народження мами, і прийшли гості, Женя подарувала пролісок (той, що приніс Санько).

В кімнаті пахло весняним проліском, неголосно звучала музика, мати сиділа щаслива серед найближчих друзів. На жаль, це була дуже коротка мить щастя. Наступного дня Женя принесла з басейну грип, злягла в ліжку. Потім захворів батько і мама.

Стислий скорочений переказ по главам, автор переказу: Світлана Перець.

Авторські права на переказ належать Укрлібу.

Ще одна зустріч з професором: що таке антеїзм?

Женя з професором розмовляє про маму, яка стала частіше втомлюватись. Професор каже, що через гіподинамію, або ж малорухомість... А ще мама рідко буває на свіжому повітрі. Професор порадив мандрувати. А потім розповів, що досліджує проблему антеїзму. "Антеїзм" – слово від імені Антей – героя міфу. Антей – велетень, силач, істота неймовірної сили, тільки тоді, коли двома ногами стоїть на землі. Гай-Бичковський вважав, що самі люди, їхня інертність, лінь, звичка до кімнатного затворництва і призводять до апатії, до ліків. Головне зрозуміти: рух – ось що треба людині в нових, сучасних умовах.

Як проростає пролісок

Женя раділа, що вона таки витягла батьків у Пущу, у весняний ліс. Галина Степанівна посвіжішала на повітрі, і в неї ожили посмутнілі за час зимового грипу очі, налились теплом, жвавістю.

Поміж берестками спустилися вони в балочку, де знайшли запізнілий пролісок. Женя згадала слова професора: "Від землі твоя сила. Бери!". І, роззувшись, ступила на землю босою ногою, поки батьки не бачили.

...А пізно ввечері, вже дома, Женя відчула, що їй трохи пошкрябує в горлі. Мама напоїла дочку солодким чаєм, і Жені хотілося води після солодкого. Коли всі лягли, прийшов Синько і приніс води, сказавши, що він телепат.

"Чи боїтесь ви грому?" Дві відповіді на одну анкету

У 5-А прийшов молодий чоловік з величезним портфелем. Старший науковий співробітник Інституту психології Олег Грицюта проводив цього дня анкетування у класі. Для Жені це було складніше, ніж контрольна. Адже тут треба замислюватись над питаннями, чи серйозна вона людина, чи легко плаче і чи швидко забуває образи. Під час того, як дівчинка записувала відповіді, за нею підглядав Бен і своїми відповідями перекривляв Женю.

Увечері Грицюта переглядав відповіді анкет і співставив анкети Бена і Жені. У них були цікаві відповіді. Котрі Грицюта хотів дослідити.

Науковий працівник Грицюта сколов ці дві анкети скріпкою і написав на них спільну резолюцію: "Вивчити. Особливо цікавий тип для дослідження Бен. Видно, натура неврівноважена, дерзаюча, але прикривається зовнішньою грубістю і хлоп'ячою розхристаністю".

Поки психолог Грицюта переглядав анкети, на вулиці Стадіонній сталася одна пригода. Дві скрадливі тіні вскочили в підвал і дещо викрали: парусину, рюкзак, якісь катушки й дерев'яні палиці. Навіть не закривши дверей, дві тіні втекли.

А зранку дід Андрон усіх питав, чи не бачили вони його онука. Коли пішов до сусідів Кадухів і дізнався, що і Вадьки нема, то подзвонив у міліцію.

Літні маневри. План захвату Т-34

Бен, Вадько кадуха, Костя Панченко і Родька Зінчук втекли на берег Дніпра. Бен вмовляв друзів захопити танк, покататися трохи, потім втекти. Вадька Кадуха трохи сумнівався в цій ідеї, але коли його призначили командиром екіпажу, погодився. Хлопці лежали у вкраденій палатці, їли вкрадене варення з абрикосів та ловили рибу.

А у міському відділенні міліції черговий Рябошапка майже одночасно отримав три дзвінки. Першим говорив дід Андрон, бо вже третю добу нема онука. Другим дзвонив доктор біологічних наук, професор Гай-Бичковський, якого пограбували: з підвалу і сарайчика у нього вкрали туристський намет, два спінінги, надувний гумовий човен, кілька банок абрикосового варення. З третьої трубки лунав благально голос жінки, яка просила допомоги (це була баба-сторожиха, налякана хлопцями, що залізли у танк). В усі напрямки виїхала поліція.

А на Лук'янівці сновигав старий Дід Андрон. Коли Андрон Касянович добрів до свого двору і сів, то почув галас, що міліція когось везе. Дід побачив раптом Бена, усього в мазуті. Поруч були аж три міліціонери, Вадька Кадуха та ще два пацани-арештанти. Міліціонер витягнув з машини награбоване добро професора та речі хлопців. Дід дізнався про все і заточився. Потім дід викликав батьків з Карпат. Приїхав батько Бена і ввечері Бен був уже вдома. З Кадухою було гірше – відправили в колонію. Батько вперше в житті побив Бена.

Серед вечірніх вогнів

Женя закінчила 5 клас з похвальною грамотою, вся сім'я святкувала.

Ввечері дівчина вийшла прогулятися. Зараз вона жаліла, що не має коси, вирішила відростити волосся, тоді буде виглядати красивішою. На мить уявила: теплий вечір,

каштани, і йдуть вони вдвох... з "генералом".

Був кінець травня. Женя вийшла та глянула на будинок Бена, котрий лишився сам: дід у лікарні, а батьків, як завжди, нема. Біля воріт стояв маленький Мотя, кликав "тьотю Женю", щоб погуляти. Та цього разу Женя відмовилась гуляти гуляти, бо для Моті вже запізно.

Женя йшла вулицями і бачила, що за нею біжить і ховається Бен. Дівчина прийшла до скверика. Тут ввечері було дуже гарно. З Женею був Синько. Чортик трохи ображався через брак уваги. Адже тут крадеться збоку, страждає, ховається в кущах Бен.

Згодом Синько і Женя вирішили поїхати на Володимирську гірку. Дівчинка і Синько покотилися крутим укосом, запищали, за борюкалися. Нареготавшись, вони заспішили додому.

У дворі чортик раптом закричав: "Моє бугальце!" Виявилось, що бульдозер ламає старий Кадушин будинок, де заховане бугальце.

Бен: зрада і самотність. Хто б знав, звідки прийде допомога?

Бен хотів би забути дві події зі свого життя: як заліз в танк Т-34 і сцену в міліції, коли хлопців вишикували як справжніх злочинців. Бен згадував, що коли вони залізли в танк, він був порожній (курсант збрехав, що танк може їхати). Ще один неприємний момент – коли швидка забрала діда Андрона.

Тепер єдина була втіха – виповзти, коли стемніє на вулиці, і з кущів таємно поглядати на вікно... ну, тої... Цибульки. Або, маскуючись, іти слідом за нею.

Хлопець мало не вмирав з голоду. Запасів у квартирі не було ніяких. Одного разу його покликала Женя до себе додому. У квартирі Жені Бен виїв дві тарілки гарячого супу з фрикадельками, а потім заснув.

Авіаквиток на Маньківку

Якось раптово приїхали Куцолоби і забрали Бена. Та й відправили у піонерський табір. Женина мама планувала відправити Женю і Бена на озера у Пущу-Водицю. І от нагрянули Куцолоби. А Женя летить у село до баби і там перебуде місяць чи півтора. Вже й квиток готовий – завтра о десятій годині літак.

Дівчина збиралась в дорогу. Мама все виносила нові пакунки для родичів. Нарешті все, здається, зібрано в дорогу, Галина Степанівна біжить на роботу. Дівчинка сама, подумки прощається зі своєю кімнатою. А потім витягнула свої дитячі кубики і почала будувати гібридне місто, в якому відразу і село мало б бути. Раптом з'явився Синько, котрому сподобався проект міста.

Чортик розповів, що зміг того вечора врятувати своє бугало. Але бульдозер зачепив бугало, тому Синько тепер кульгав. Женя пожаліла його, погладила кудлату теплу спинку. Захоплені роботою, Женя і Синько цілу годину будували своє місто, куди має переселитися Пуща-Водиця, Маньківка, Дніпро, висотні будинки, старезні дерева з міліціонерами-регулювальниками в дуплах, і ставок, де відбуватимуться морські баталії.

А на тумбі під дзеркалом лежав розгорнутий авіаквиток.

*Стислий скорочений переказ по главам, автор переказу: Світлана
Перець.*

Авторські права на переказ належать Укрлібу.